

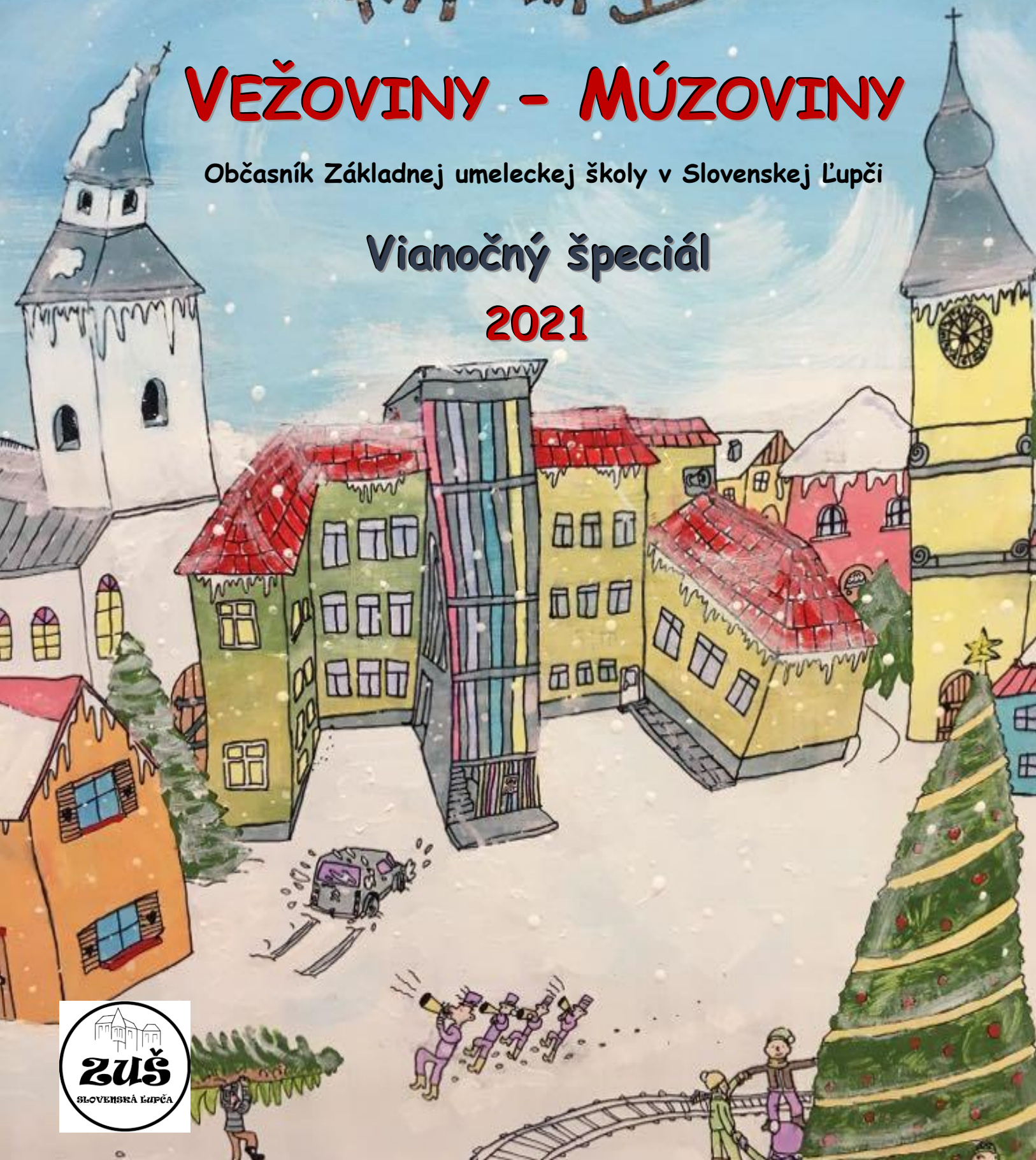

VEŽOVINY - MÚZOVINY

Občasník Základnej umeleckej školy v Slovenskej Ľupči

Vianočný špeciál

2021

**Práce žiakov
výtvarného
odboru**

Špeciálne vianočné číslo pre vás

*Sem, sem, kresťania,
k jasličkám Pána,
darujte dary, aké sú treba:
hrudu syra mladého,
a mlieka sladkého,
darujte jemu,
narodenému...*

Takto sa ešte aj dnes prihovárajú koledníci chodiac z domu do domu vinšovať vianočné sviatky. Betlehemci, veľkí i malí, v krojoch, s muzikou i piesňou, láskavým vinšom prinášajú radostnú zvesť.

Pripájame sa k nim a týmto vianočným špeciálom chceme u vás vyčariť dobrú náladu, úsmev na tvári a znásobiť pohodu vianočnej atmosféry. Prelistuj a prečítaj si v kruhu rodiny naše **VEŽOVINY – MÚZOVINY!**

Čo v časopise nájdeš?

- ♪ Pripomenieš si Vianoce minulé.
- ♪ Pripraviš sa na Vianoce terajšie.
- ♪ Niečo sa dozvieš.
- ♪ Niečo si zaspievaš alebo zahráš.
- ♪ Niečo si prečítaš.
- ♪ Niečo vytvoríš.
- ♪ Hlavne sa zabavíš!

Prajeme príjemné čítanie.

Tvoji učitelia

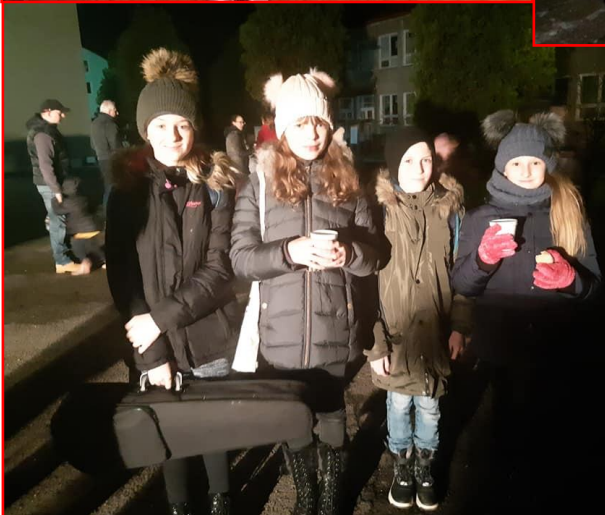

Z vianočného

archívu

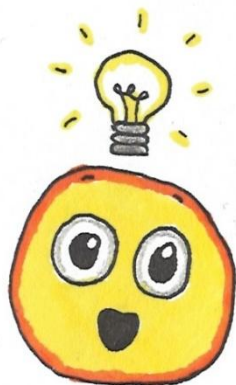
Kvíz

Čo vieš o najslávnejšej vianočnej piesni ?

Over si svoje vedomosti,
správne odpovede nájdeš na str. 16

- Bez nej by to neboli Vianoce.
Kde a kedy vznikla Tichá noc?
 - V rakúskej dedinke Oberndorf pri Salzburgu v roku 1818.
 - V katedrále sv. Víta v Prahe, v roku 1700.
 - Je to ľudová koleda, nikto nevie, kedy vznikla.
- Autorom melódie bol učiteľ na základnej škole v Arnsdorfe, kde mu okrem učenia bola zverená aj úloha hlavného organistu.
Ako sa volal?
 - Johann Sebastian Bach
 - Franz Xaver Gruber
 - Tibor Andrašovan
- Pôvodný rukopis textu aj melódie bol dlhé roky považovaný za stratený. V roku **1995** sa ho však podarilo objaviť v Mohrovej zbierke rukopisov. Samotný text však napísal už v roku **1816**.
Kto je autorom textu?
 - Janko Matuška
 - Joseph Mohr
 - Friedrich Schiller
- Prvé prevedenie Tichej noci sa udialo na Vianoce v Kostole sv. Mikuláša v Oberndorfe. Nikto ani len netušil, že z neznámej skladby sa už čoskoro stane neodmysliteľná súčasť Vianoc.
Do koľkých jazykov bola preložená Tichá noc?
 - Menej ako 50
 - Menej ako 140
 - Viac ako 140
- Nie je to len obyčajná koleda. Dôkazom je aj jej zaradenie do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO.
V ktorom roku to bolo?
 - 2011
 - 1900
 - Udeje sa tak v novom roku 2022
- Tichá noc má dokonca svoju webovú stránku www.silentnight.web.za. Nachádzajú sa tam aj znotované verzie z rôznych krajín?
Je medzi nimi:
 - Čínska verzia
 - Holandsko-juhoafrická verzia
 - Esperantská verzia
 - Arabská
 - Afrikánska
 - Všetky uvedené

Tichá noc

C C C C G G7 C C

Ti - chá noc, svä - tá noc! Všet - ko spí, všet - ko sní,

9 F F C C F F C C

sám len svä - tý bdie dô - ver - ný pár, strá - ži Die - ťat - ko, ne - bes - ký dar.

17 G G7 C C C G7 C C

Slad - ký Je - žiš - ko spí, sní, ne - bes - ky ti - cho spí, sní.

*Tichá noc, svätá noc!
Anjeli zleteli,
najprv pastierom podali zvest',
ktorá svetom dnes dáva sa niest':
Kristus, Spasiteľ je tu,
Tešiteľ sveta je tu!*

*Tichá noc, svätá noc!
Nežná tvár, lásky žiar,
božsky rozsieva v jasičkách tam:
bije záchranná hodina nám
v Tvojom zrození, Boh Syn,
Ježiško, Láska, Boh Syn!*

↑ Gruberov rukopis piesne Tichá noc

Kaplnka Tichej noci v Oberndorfe →

Stavanie mojej pevnosti

V jedno zimné poobedie sme sa išli vonku s mojimi bratmi sánkovať. Ale ja som si proste povedala, že si spravím pevnosť. Začala som budovať a po dvoch dňoch bola z kôpky snehu obrovská kopa. Pomaly pribúdali hradby, schody, šúchačky. Prešiel celý týždeň, snehová pevnosť už mala skoro všetko, okrem svetla. Jasné! To je ono! Tak som sa rozhodla zakopať v nej lampu.

Raz ráno, po online vyučovaní, som nebola vo svojej koži. Lepšie povedané, nič sa mi nechcelo. Cez obed sme šli von, vraj odhadzovať sneh z nášho parkoviska. A to sa mi nechcelo už vôbec. Najmä vtedy, ak som ho mala odpratávať metlou. A potom sa to stalo. Keď som vyšla von, zistila som, že moja pevnosť je zahrabaná pod kopou odprataného snehu! Niektorí veľmi usilovný na ňu absolútne nebral ohľad a zničil ju. Bol to hrozný pocit, toľko snahy vyšlo nazmar! Psychicky som sa zrútila, tak to hovoria dospeláci. No ale potom ma to prešlo a povedala som si, že z tej kopy spravím nové sídlo. Lebo ako hovorí ocko, najlepšia pevnosť je na kopci, lebo sa z nej dobre bráni.

Elisa Moravčíková, 4. ročník, 1. časti LDO, 10 rokov

Vysnívaná láska

Zima je ročné obdobie, ktoré majú ľudia radi, pretože vtedy sú Vianoce, všade štedrosť a láska. Aj náš príbeh sa odohráva v zime.

Žila raz jedna chudobná, ale láskavá rodina. Vždy pomohla, keď mohla, aj keď sama veľa nemala. Bývala v starej chalupe na spadnutie. Žili tam traja – mama, otec a malý šesťročný syn Jakub. V jeden deň nastúpil prvýkrát do školy. Bolo to pre neho vzrušujúce, ale aj hrozné. Spolužiaci sa mu každý deň posmievali, že nosí handry a nie nové veci, ako ostatní. Chudák chlapec! Ale zase, na druhej strane, bol veľmi múdry. Všetci si z neho mohli brať príklad. Jakub si v tej škole našiel kamarátka. Volala sa Sofia. Chránila ho, keď sa mu ostatní posmievali a trávila s ním všetky prestávky. Stali sa najlepšími priateľmi. Lenže Jakub chcel, aby boli viac, než priatelia. Sofia sa mu veľmi páčila. Jedného dňa sa rozhodol, že ju pozve k nim domov, aj keď vedel, že je z bohatej rodiny.

„Sofia?“ – opýtal sa Jakub. „Áno, deje sa niečo?“, odpovedala. „Chcem, aby si vedela, že si moja najlepšia priateľka a ja by som to chcel raz zmeniť. Veľmi sa mi páčiš.“ „Veď aj ty mne.“ potichu povedala Sofia. Potom nastalo trápne ticho. Medzi nimi poletovala láska, ako malé snehové vločky za oknami. Odrazu to ticho prerušila pani učiteľka. „Jakub! Koľko je dva plus dva?“ Jakub sa strhol pri pohľade z okna a prebudil sa z krásneho zimného sna.

Ale z dvoch prvákov školské priateľstvo urobilo nerozlučnú dvojicu.

Anna Kováčiková, 4. ročník, 1. časti LDO, 10 rokov

Vianočné želanie

Idem autobusom z mesta domov. Na ceste vrstva rozjazdeného snehu, alebo zahalené záclonou šedých mrakov, do toho ešte husto sneží. Šoféri okoloidúcich áut sú nervózni, ba priam až agresívni, stále na seba vytrubujú. Je týždeň pred Vianocami. Aj keď je najvyšší čas upokojiť sa a tak čakať príchod Spasiteľa, kvôli predvianočným nákupom a všetkému tomu zhonu sa z adventu stala najhektickejšia časť roka.

Autobus zastavuje na zastávke. Nastupuje postaršia pani v kožuchu, ktorá je tak ovešaná nákupnými taškami, že sa podobá na stromček na námestí. Prebojuje sa pomedzi ľudí, ktorí by už najradšej sedeli doma v teple, a prisadne si k inej panej v jej veku. Podľa rozhovoru, ktorý počul celý autobus, to boli staré kamarátky.

Tá, čo už sedela v autobuse, hovorí: „Drahá, a čože ty toho toľko nesieš?“ „Áááááááale, to vieš, mám sedem vnúcat. Jedno si želalo lyže, druhé bicykel aj s príslušenstvom, ďalšie dajakú konzolu či čo...“ „To poznám, drahá, ja tiež tým mojím každý mesiac odkladám z dôchodku na darčeky, len mňa už bolia nohy, ja som tento rok skúsila nakúpiť cez toho interneta, čo ho všetci tak ospevujú.“ A takto to pokračuje ešte tri zastávky, pričom mám pocit, že „drahá“ je najčastejšie používaným slovom rozhovoru.

Na štvrtej zastávke pristúpi starý pán v zaplátanom kabáte, na hlave baretka, vymení pár slov so šoférom a ide si hľadať miesto. Tie dve „drahé“ panie to samozrejme nenechávajú bez komentára, tentoraz ale potichu, len tak medzi sebou, akoby snovali sprisahanie: „Ten vyzerá, akoby nemal peňazí nazvyš,“ vraví jedna. „Chudák, to asi nemôže svojim vnúcatám splniť ich želania,“ pritaká jej tá ovešaná ako stromček a už sa venujú nejakej „vznešenejšej“ téme. No to už autobus dorazil na zastávku, kde som vystúpil.

Týždeň ubehol ako voda. Na Prvý sviatok vianočný som sa išiel prejsť a na lúke za dedinou vidím dve postavy, dospelú a detskú. Prídem bližšie a v jednej z postáv spoznávam toho starého pána z autobusu. Ťahá hore kopcom obyčajné drevené sánky, na ktorých sedí dievčatko a volá: „Rýchlejšie, dedko, rýchlejšie!“ V jeho hlase je toľko radosti, akoby som počul, najšťastnejšie dieťa na svete. Keď už sú na vrchu lúky, dievčatko vyskočí, objíme dedka a povie: „Takéto sánky som si vždy želala, je to najkrajší vianočný darček! A najlepšie na nich je, že si mi ich vyrobil ty!“ A spustí sa dolu kopcom.

Matej Kmeť

2. ročník, II stupeň LDO, 17 rokov

Poviedka získala 1.miesto v literárnej súťaži Modrý svet očami umenia 2021

Slovné hračky, písmenkové preberačky

Potráp svoju hlavičku, vyhľadaj správne písmená a pohotovo rozmýšľaj!

Zadanie:

Slovo: SALÓNKA **Nájdí:** ozdoba nechtov

Úloha:

Povyberaj písmenká zo slova SALÓNKA tak, aby vzniklo slovo, ktoré pomenúva ozdobu nechtov.

Postup:

Vyberieme písmená L, A, K,
Zostavíme slovo **LAK**, ktoré je riešením

A teraz ideme naostro

Slovo: **VIANOCE**

- Nájdí:
- opak dňa
 - jedných uchem dnu a druhým...
 - hodnota tovaru

Slovo: **STROMČEK**

- Nájdí:
- krík inak
 - veľký stromček,
 - zvieratko žijúce pod zemou,
 - ľudský jazyk inak
 - veľa slanej vody
 - 10 x 10
 - šabl'a
 - vozidlo, ktoré ťahajú kone

Slovo: **KOLEDNÍČEK**

- Nájdí:
- opak „hore“
 - malý deň
 - kanón inak
 - iba
 - veľký kľúčik
 - horná časť tváre

*Úloha: **Dotvor básničku**, doplnením rýmu vo verši, aby si ju mohol (mohla) zarecitovať pri vianočnom stromčeku, alebo na návšteve u starých rodičov. Určite u nich zaboduješ.

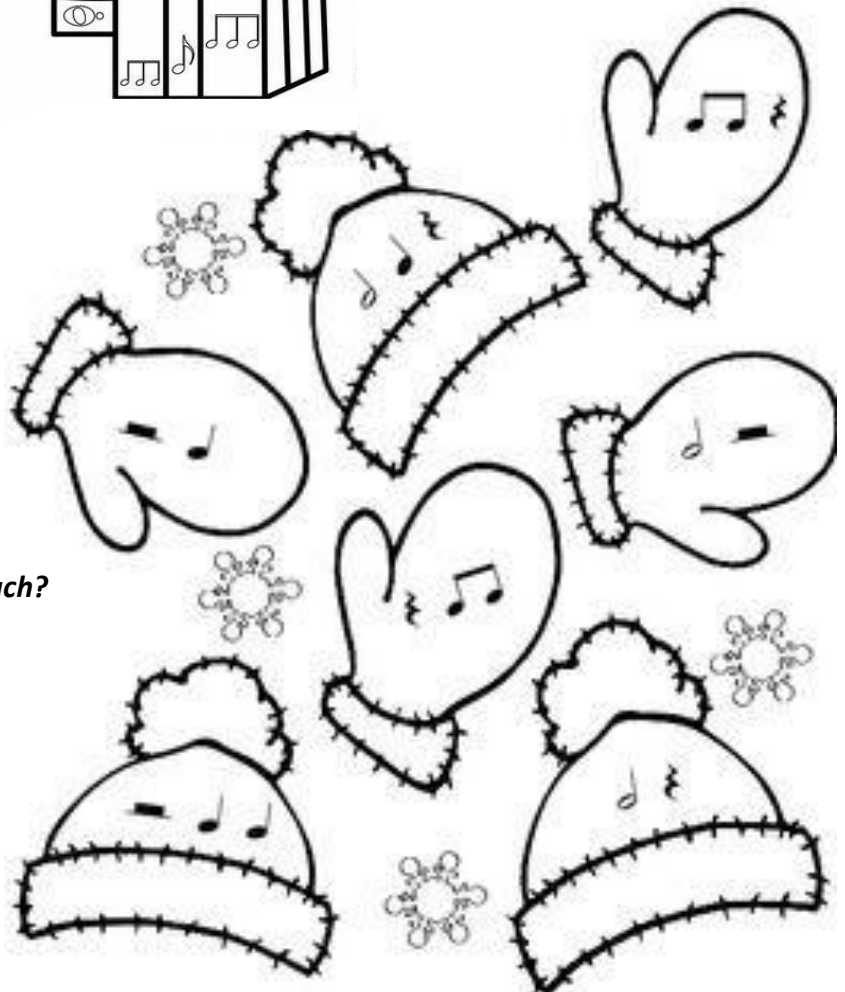
*Keď dnes večer zaznie zvon,
rozsvieti sa celý ...
Sadáme si všetci spolu
k nášmu vianočnému ...
A hoci je vonku mráz,
lásky býva v každom z ...*

Či sa ti všetko podarilo sa dozvieš na strane 18

Hudobnícke okienko

Vymaľuj:

Koľko dôb je v čiapkach a rukaviaciach?

Vymaľuj:

4 doby - zelená

3 doby - červená

2 doby - žltá

Pod'me bratia do Betléma

Koleda
arr. R. Soláriková

Flauta 1

Flauta 2

3

Fl.1

Fl.2

5

Fl.1

Fl.2

*Pod'me bratia do Betléma.
Didlaj didlaj didlaj dá.
Ježišku, miláčku, ja ťa budem
kolembati,
Ježišku, miláčku, ja ťa budem
kolembať.*

Sviet' nám stromček jagavý

Alojz Čobej
arr. D. Kochelková

Veselo

Sviet' nám, stromček jagavý,
už sme všetci zvedaví,
či je ten darček a čo je v ňom,
cingi, lingi, cingi, lingi, bom.

Sviet' nám, vločka veselá,
svet sa odel do biela,
bláznivé vrabce škriepia sa s ním,
čimčarara, čimčarara, čim.

Sviet' nám, stromček bielučký,
chytíme sa za rúčky,
nech našim spevom znie celý dom,
fidli-tidli, fidli-tidli, bom.

Vianočný popevok

Pieseň naspievala Marika Gombitová,
vyšla ako súčasť albumu Slávnosť úprimných slov (OPUS, 1987)

text: Kamil Peteraj / hudba: Vašo Patejdl
noty: D. Kochelková

Em E(sus2) E(sus4) Em Em E(sus2)/H E(sus4)/C Em/C Em E(sus2)/H

6 E(sus4)/C Em/C Em/G Em/F# E(sus2)/H H Em

11 Em Hm Am G D

Via-no-ce Via-no-ce, lac-ný sneh sy-pú. Vo va-ni kúp-e-me záz-rač-nú ry-bu.

15 Em Hm Am Em D Em

Všet-ko sa u-kry-va do bie-lych ku-lis. De-ťom hrá kap-e-la via-noč-ných u-líc.

19 Em Hm Am D C D Em

La-la-la-la-la la-la-la-la-la, je tu ten čas, keď lin-ka dô-ve-ry ve-die cez nás. La-la

24 Em Hm Am D C D Em D Em

la-la-la la-la-la-la-la, je tu ten čas, keď lin-ka dô-ve-ry ve-die cez nás.

Vianoce Vianoce
a sklíčka noci,
môžeme ísť po nich kam chceme bosí.
Koľko je domovov?
Každý má jeden.
Všetkých nás na deti pesnička premeň!
Ref: La-la-la-la-la...

Zo života ZUŠky

Jesenné koncerty

V septembri sa nám podarilo usporiadať prvý jesenný koncert v sále ZUŠ, ešte za účasti rodičov. V októbri sa druhý jesenný koncert uskutočnil formou videonahrávok. Dúfame, že naši hudobníci, herci i tanečníci budú mať čo najviac príležitostí vystupovať pred živým publikom.

Čítanie vo veži

Pani učiteľka Mirka Sedliaková číta pre najmenších rozprávky už štyri roky. Žiaci z literárno-dramatického odboru jej pomáhajú a niektoré postavičky z knížiek divadelne oživujú. Celé čítanie sa tak stáva dramatizáciou rozprávky. Aj tento školský rok pokračujeme v tradícii, v októbri si najmenší vypočuli rozprávku o Beláskovi a ježkovi.

Výtvarné dielne pre najmenších

Mamičky s ratolestami od 0 do 6 rokov sú vítané na výtvarných dielnach, každú stredu v dopoludňajších hodinách. Pani učiteľka Janka Krajanová pripraví pre vás vždy novú zaujímavú výtvarnú činnosť.

Vežoviny-Múzoviny uzreli svetlo sveta

Na prvom jesennom koncerte sme pokrstili náš časopis. Ako? Notičkami, farbičkami, hudbou a potleskom. Nezabudnite! Spoluvtorcami sa môžete stať aj vy, pri vchode do ZUŠ visí schránka, ktorá čaká na vaše nápady, postrehy a námety.

Úspechy folklórneho súboru Drienka

Začiatok nového školského roka bol pre nás výnimočný. Konečne sme sa mohli po dlhšej prestávke opäť začať spolu stretávať, tancovať, spievať, hrať... proste tráviť spolu čas. Prijali sme medzi seba i nových členov, čomu sa veľmi tešíme.

Počas predošlých mesiacov sme nacvičovali nové tance, ale spomínali si aj na staré ☺ a pripravovali sa na vystúpenia, ktoré sa mohli pri dodržaní všetkých opatrení uskutočniť.

V októbri sme sa zúčastnili súťažnej regionálnej prehliadky detského hudobného folklóru, ktorú organizovalo Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici v rámci podujatia Bystrická folklórna Haravara.

Deti z DFS Drienka na prehliadke nesúťažne vystúpili so skupinovým spevom mladších dievčat a súťažne so skupinovým spevom starších dievčat a sólo hudbou.

Súťažná regionálna prehliadka bola pre nás veľmi úspešná, nakoľko sme sa so skupinovým spevom starších dievčat umiestnili v zlatom pásme s priamym postupom na krajskú prehliadku a so sólo hudbou v striebornom pásme.

Sme na „naše“ deti veľmi hrdé a ďakujeme im.

Janka a Maťka

Výtvarná súťaž „Mars – náš nový domov?“

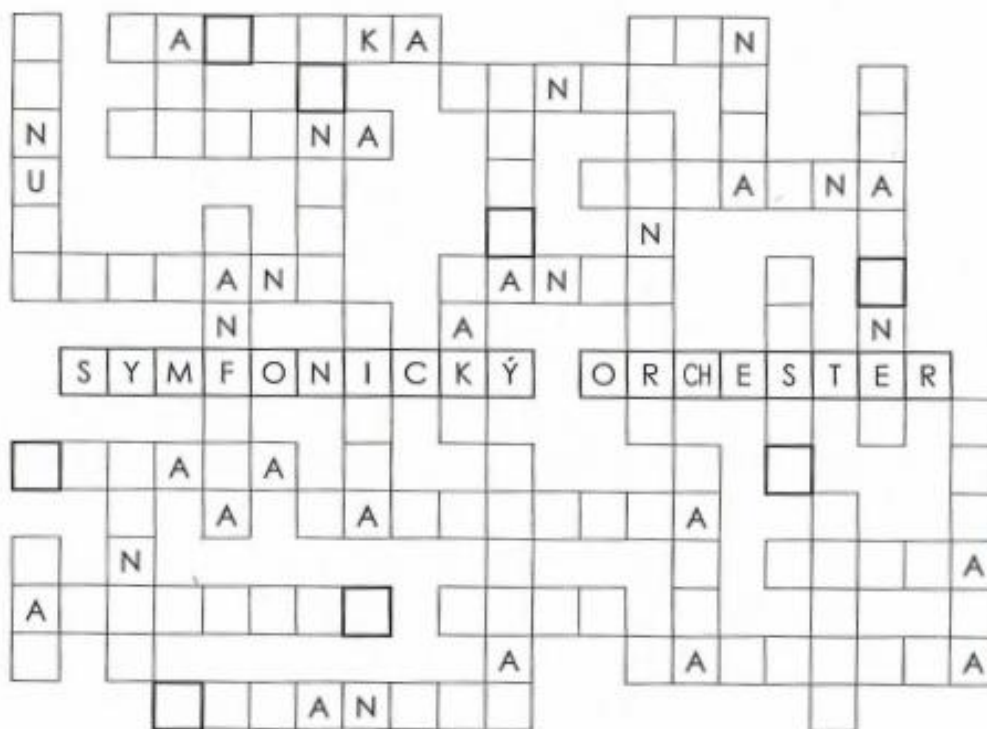
Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR vyhlásilo výtvarnú súťaž, do ktorej sa so svojimi prácami zapojili aj naši výtvarníci **Richard Bacík** a **Halina Kurrayová**, pod vedením pani učiteľky Jany Krajanovej. Hlavným cieľom súťaže bolo zvýšiť záujem žiakov o vedy a techniku a vedecké bádanie.

Riško Bacík (12 rokov) získal 3. miesto vo svojej kategórii. Srdečne mu gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov!!!

Zabav sa cez prázdniny

Doplň do krížovky 31 hudobných názvov. Tajničku tvoria zvýraznené políčka, ktoré čítame po riadkoch smerom dolu.

AKORDEÓN, ALT, BAS, CIMBAL, ČINELY, FANFÁRA, FUJARA, GITARA, GONG, HARFA, HOBOJ, HUSLE, KLARINET, KONCERT, LADIČKA, MENUET, NOTA, OPERA, PARTITÚRA, POLKA, POZAUNA, STRUNA, TAKT, TAKTOVKA, TANEC, TENOR, TÓN, TRIANGEL, TYMPANY, VIOLA, ZBOR

Správne odpovede z kvízu:

1. a) 2. b) 3. b) 4. c) 5. a) 6. f)

Správne odpovede „Slovné hračky, písmenkové preberačky“

Slovné hračky: Vianoce - NOC, VON, CENA

Stromček - KER, STROM, KRT, REČ, MORE, STO, MEČ, KOČ

Koledníček - DOLE, DNÍK alebo DNÍČEK, DELO, LEN, KLÍK, ČELO

Básnička – dom, stolu, nás

VEŽOVINY – MÚZOVINY

Vydáva: Základná umelecká škola Slovenská Ľupča

Redakcia: Miroslava Sedliaková, Daša Kochelková, Katarína Flochová, Jana Krajanová

Ilustrácie a obálka: žiaci výtvarného odboru pod vedením Jany Krajanovej

Kontakty:

Adresa: ZUŠ, Školská 16, 976 13 Slovenská Ľupča

www.zussllupca.sk

Telefón: 0911 294 924

e-mail: info@zussllupca.sk